

MODERNA GALERIJA

IZVJEŠĆE O RADU U 2018. GODINI

FOTOGRAFSKI PRILOZI

2. ZAŠTITA

2.3. Restauracija

Slike 1. i 2. Stanje prije i poslije restauracije slike Ise Kršnjavija, MG-1949 (avers)

Slike 3. i 4. Stanje prije i poslije restauracije slike Ise Kršnjavija, MG-1949 (revers)

Slike 5. i 6. Detalji slike Ise Kršnjavija, avers i revers

Konzervatorsko-restauratorski radovi na slici Lea Juneka *Na Seini*

Tehnički podatci: ulje/platno; 61 x 80 cm, MG-4733

PRIG

POSLJE

ZATJEČENO STANJE SLIKE

Slika je pričvršćena čavlicima na podokvir. Čavlici su s vremenom korodirali te je na tim mjestima platnena nosilac oksidirao i nati su deformirane. Kredno turska preparacija nanesena je u izrazito tankom sloju a i boje je mjestimično nanesena potpuno lažno što je dodatno pridonijelo slabljenju veza između nosioca, preparacije i boje. Rubovi slike su izrazito trunsi i oštećeni te na pojedinim dijelovima u potpunosti nedostaje sloj preparacije i boje. Slikani sloj prekriven je sa okomitim kovčasto uzdignutim kralježnima nejednake dimenzija i oblika stoga je na tim mjestima sloj preparacije i boje ltkhak te izrazito nestabilan. Slikani sloj je omeščen slojevima nečistoća akumuliranih iz zraka. Na slici su vidljivi neadekvatni diskolorirani retuli iz prethodnog konzervatorsko-restauratorskog postupka koji prelaze preko originalnog oštaka.

IZVEDENI KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI

Prije početka restauratorsko-konzervatorskih radova na slici je izvedeno fiksiranje potencijalno trunskih slojeva boje i preparacije. Fiksiranje je izvedeno otopinom Picatola 498 u destiliranoj vodi u omjeru 1:1. Provedena su ne destruktivna istraživanja, snimanje u UV dijelu spektra. Na snimci UV fluorescencije jasno su se mogli vidjeti predeli, što nam je znatno olakšalo postupak čišćenja slike. Umjetnina je fotografirana pod kosim svjetlom kako bi se jasnije vidjela izokreiranost površine te su detaljno fotografirani detalji oštećenja pod velikim povećanjem. Sa slike je uklonjena površinska nečistoća pomoću 5% otopine Triammonium citrata u destiliranoj vodi. Predeli sa slike uklonjeni su pomoću emulzije s Pemulenom s dodatkom Benzil alkohola po recepturi Richarda Wolberna (1 del destilirane vode, 1g Pemulena TR 2, 4 ml Triammoniuma, 5% 1% Benzil alkohola).

Slika je sklonuta s izvornog podokvira, te za rju napravljen novi. Rubovi slike su izravni metodom vlačnja destiliranom vodom pomoću bugalice te je slika otečana.

Nedostajući dijelovi platna zapunjeni su na način da imitiraju originalnu teksturu. Nanesena masa za kitanje, u ovom slučaju celulozna masa komercijalno naziva Polyfilla Stacco Rapido, koja se prvo se nanijela kistom i špahtlom te u potpunosti izravnila. Na savršeno ravnu površinu sa takvim kistom nanosio se razrijeđeni kit, imitirajući originalnu teksturu. Imitirani su originalni pozeci kista, mjestimično vez originalnog platna te ponike kraljeve.

Slika je potom dublirana na novi nosio. Kao sekundarni nosilac korišteno je kvalitetsno i čvrsto laneno platno. Originalno platno i sekundarni nosilac premazani su otopinom Beve 271 u medicinskom benzolu u omjeru 1:1, nakon čega je slika dublirana na toplinskom vakuumu stolu pri temperaturi od 69°C. Nakon dubliranja slika je napeta na novi podokvir.

Na slici je izveden retulj Golden akrilnim bojama. Slika je završno lakirana akrilnom mat zalicom proizvođača Malmers.

PETRA KURSAR,
vili konzervatorica-restauratorica
MARIJA KALMETA,
konzervatorica-restauratorica

Slika 7. Plakarna studija restauracije slike *Na Seini* Lea Juneka

Slike 8. i 9. Detalji oštećenja u sloju osnove na slici Lea Juneka

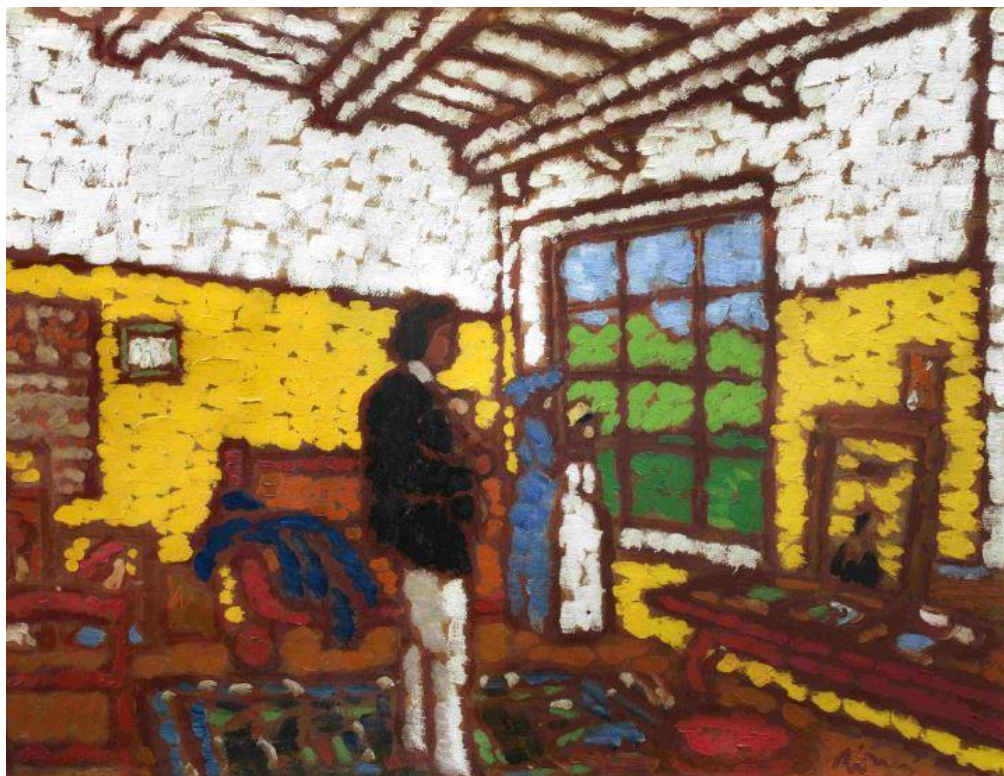

Slika 10. Restaurirana slika *Na Seini* Lea Juneka

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Slika 11. S postava izložbe *Kolekcija Kallay / Genija nema* u MG

Slika 12. A. Rippl-Ronay, *U atelijeru*, 1911. (detalj)

Slika 13. B. S otvorenja izložbe *Jozsef Rippl Ronai / Prvi majstor mađarskog modernog slikarstva* u MG

Slika 14. S postava izložbe *Albert Kinert: Kritička retrospektiva*

Slika 15. A. Kinert, *U pljesnivo zelenom*, 1967.

Slika 16. S postava izložbe *Mladen Galić: Retrospektiva*

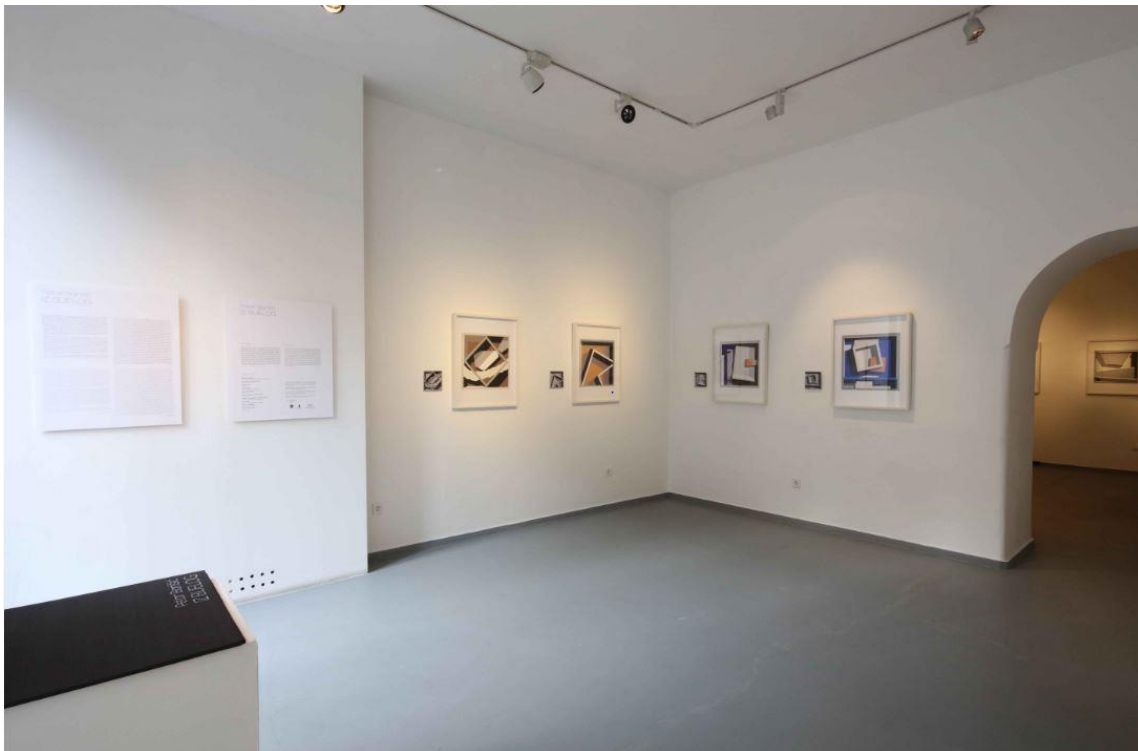

Slika 17. S postava izložbe *Mladen Galić: Retrospektiva*

Slika 18. S postava izložbe *Matko Mijić: Retrospektiva*, instalacija *Stol dok smo čekali*

Slika 19. S postava izložbe *Petar Barišić: Iz bijelog*, Studio MG-e

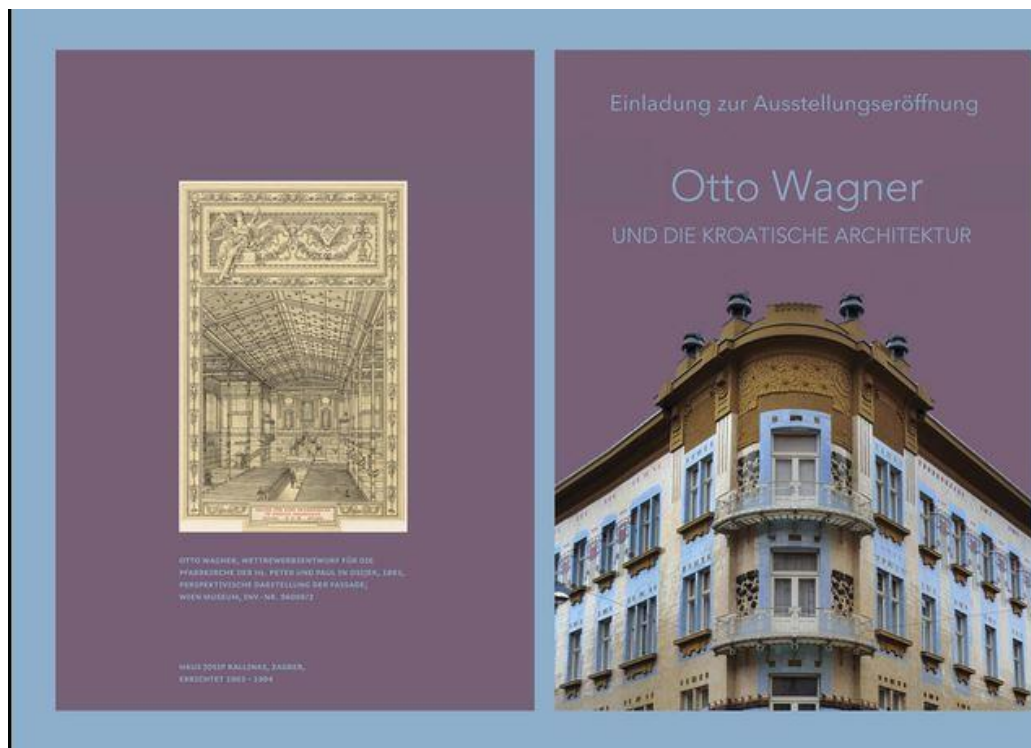

Slika 20. Robert Jean Ivanović, *Ženski torzo*, 1937.

Slika 21. Pred otvorenje izložbe Ivane Jurić *Nevidljivo lice* u Studiju MG Josip Račić

Slika 22. Katalog izložbe *Otto Wagner und die Kroatische Architektur*

Der Wettbewerbsbeitrag Otto Wagners für die Pfarrkirche der hl. Peter und Paul in Osijek

Natječajni projekt Otta Wagnera za župnu crkvu svetih Petra i Pavla u Osijeku

Die wichtigste Arbeit Wagners für Kroatien ist mit Sicherheit der Wettbewerbsentwurf für die Pfarrkirche der hl. Peter und Paul in Osijek.

Im Rahmen des Wettbewerbs für die Planung der Kirche, der Ende 1892 ausgeschrieben wurde, trafen 1893 insgesamt 31 Entwürfe ein. Den ersten Preis erhielt ein neogotischer Entwurf des Bonner Architekten Franz Langenberg, den zweiten der Neurenaissance-Plan des Wiener Architekten August Kirstein und den dritten ein neogotischer Ansatz des Dresdener Architekturbüros August Grothe & Rudolph Jacobs.

Wagners Plan, der mit der Abkürzung D.O.M. gekennzeichnet war, erhielt keine Auszeichnung. Das Preisgericht hatte nämlich geurteilt, dass der Plan mit dem Kennwort D.O.M. sehr original sei, dass er viel Schönes und Neues biete, dass er jedoch überhaupt nicht der heiligen Gestalt einer katholischen Kirche entspreche. Vermutlich hatte sich die Jury bei Wagners Entwurf vor allem an der offenen Verwendung von Gusseisen für die Säulen und die Decke im Innern der Kirche gestört. Stilistisch gehört Wagners Entwurf für Osijek zu seinen Arbeiten im Stil einer italienischen Renaissance.

Die Osijeker Kirche wurde schließlich, dem Ergebnis des Wettbewerbs entsprechend, zwischen 1894 und 1900 nach dem Entwurf von Franz Langenberg gebaut. Neuere Forschungen haben gezeigt, dass Langenbergs Pläne nahezu ein Plagiat von nicht umgesetzten Entwürfen des Architektenallers Flügge & Nordmann aus Esen für die Maximilianskirche in München waren, die Anfang 1887 in der Deutschen Bauzeitung veröffentlicht worden waren, was den Mitgliedern des Preisgerichts jedoch offensichtlich entgangen war.

Najvažnij Wagnеров rad za Hrvatsku svakako je natječajni projekt za župnu crkvu svetih Petra i Pavla u Osijeku.

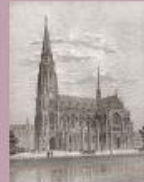
Na natječaj za projekta crkve otvoren krajem 1892. i početkom 1893. pristigao je ukupno 31 projekt. Prvu nagradu dobio je neogotički projekt bonnskog arhitekta Fran za Langenberga, drugu neorenesansni projekt bečkog arhitekta Augusta Kirsteina, a treću neogotički projekt dresdenskog arhitektonskog ureda August Grothe & Rudolph Jacobs.

Wagnerov projekt, bilježen kraticom D. O. M. nije dobio ni jednu nagradu. Žirija, ocijenio da mu je rad posve originalan, da sadrži mnogo toga lijepoga i novoga, no da uopće nema uobičajeni izgled jedne katoličke crkve. Žirija je vjerojatno zametala otvorena upotreba lijevanoga željeza u izvedbi stupova i stropa u unutrašnjosti. Stilski Wagnerov projekt za Osijek ubraja se u njegove radove riješene u slobodnoj neorenesansi.

Osječka crkva naposljetku će, sukladno rezultatima natječaja, biti izvedena između 1894. i 1900. prema projektu Franza Langenberga. Novijim istraživanjima pokazalo se kako su Langenbergovi projekti gotovo plagijat neizvedenih projekata arhitektonskog ureda Flügge & Nordmann iz Esena za Maximilianskirche u Münchenu, a koji su objavljeni početkom 1887. u Deutsche Bauzeitung što je očito promaknulo članovima žirije.

FRANZ LANGENBERG, PLAN FÜR DIE HAUPTKIRCHE DES OSJEKER PARROCHIE IN OSJAK, 1893, TAFEL 67
FRANZ LANGENBERG, PROJEKT ZA GLAVNU CRKVAU OSJEČKE ŽUPNIČKE CRKVE, HOVAČ, 1893, TAFEL 67

AUGUST GROTHE & RUDOLPH JACOBS, PLAN FÜR DIE HAUPTKIRCHE DES OSJEKER PARROCHIE IN OSJAK, 1893, TAFEL 68
AUGUST GROTHE & RUDOLPH JACOBS, PROJEKT ZA GLAVNU CRKVAU OSJEČKE ŽUPNIČKE CRKVE, HOVAČ, 1893, TAFEL 68

AUGUST KIRSTEIN, PLAN FÜR DIE HAUPTKIRCHE DES OSJEKER PARROCHIE, 1893 - 1894, STAATSBIBLIOTHEK IN OSJAK, PULJERBIBLIOTHEK I AUGUST GROTHE, PROJEKT ZA GLAVNU CRKVAU OSJEČKE ŽUPNIČKE CRKVE, HOVAČ, 1893, TAFEL 69
AUGUST GROTHE & RUDOLPH JACOBS, PROJEKT ZA GLAVNU CRKVAU OSJEČKE ŽUPNIČKE CRKVE, HOVAČ, 1893, TAFEL 68

OTTO WAGNER, WETTBEWERBSENTWURF FÜR DIE PARROCHIE DES HL. PETER UND PAUL IN OSJAK, 1893, LINIEN, 1893, 488 - 489 / AUGUST GROTHE & RUDOLPH JACOBS, NATJEČAJNI PROJEKT ZA ŽUPNU CRKVU SVETIH PAVLA I PAVLA U OSJEČKI, 1893, LINIEN, 1893, 489 - 490

OTTO WAGNER, WETTBEWERBSENTWURF FÜR DIE PARROCHIE DES HL. PETER UND PAUL IN OSJAK, 1893, PROJEKT ZA GLAVNU CRKVU SVETIH PAVLA I PAVLA U OSJEČKI, 1893, PERSPEKTIVNI IZGLED IZ PULJE, HOVAČ, 1893, 490 - 491

OTTO WAGNER, WETTBEWERBSENTWURF FÜR DIE PARROCHIE DES HL. PETER UND PAUL IN OSJAK, 1893, PROJEKTIVNI IZGLED IZ PULJE, HOVAČ, 1893, 490 - 491

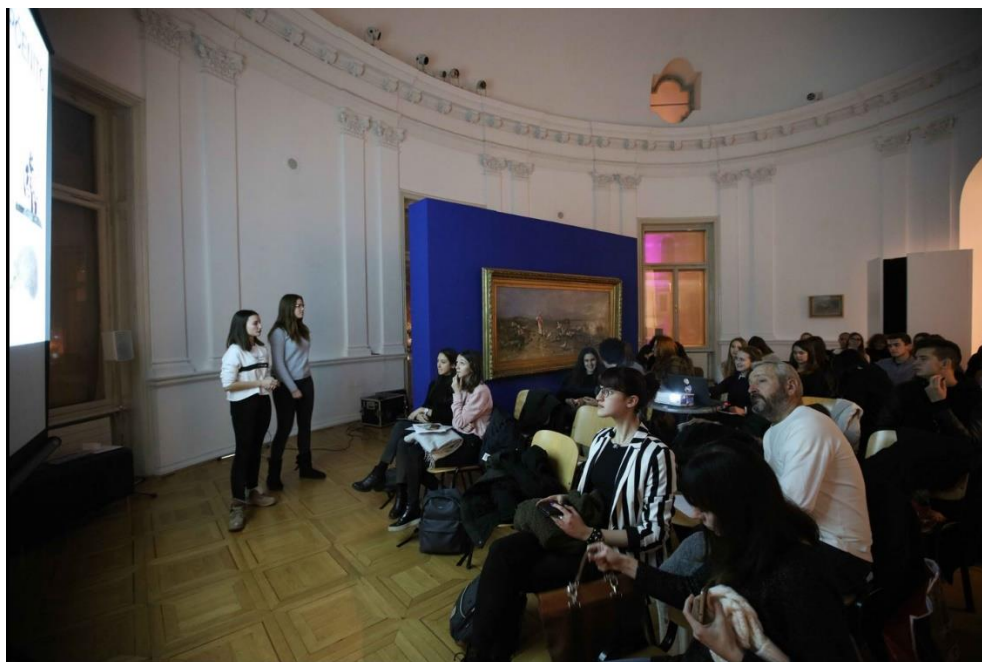
OTTO WAGNER, WETTBEWERBSENTWURF FÜR DIE PARROCHIE DES HL. PETER UND PAUL IN OSJAK, 1893, QUERSCHNITT (AUS DRAGON, STEINERHOF UND KRIPPEN) WERK, HOVAČ, 1893, 492
OTTO WAGNER, NATJEČAJNI PROJEKT ZA ŽUPNU CRKVU SVETIH PAVLA I PAVLA U OSJEČKI, 1893, POSEBNE (AUSFÜHR., BOHEMISCH-KROATISCH) WERKZEUGZEICHNUNG, HOVAČ, 1893, 493

Slika 23. Panel: O. Wagner za osječku crkvu

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

Slika 24. S jedne od prezentacija opusa N. Mašića

Slika 25. Učenice gimnazije Dubrovnik, *Animalistički motivi u opusu N. Mašića*, kolaž